

Beknopt jaarverslag

austustus 2020 t/m december 2021

Retorica in Rome voor scholieren

2020: De eerste coronagolf lijkt voorbij en we zijn optimistisch. Na de zomer zetten we de cursus uit en zo waar, het is mogelijk om naar Rome te gaan. Met 11 leerlingen naar de Eeuwige Stad. Willianne gaat voor de eerste keer mee als zelfstandige docent op deze reis. Jordi geeft college over Cicero en Willianne over retorica en Livius. Hoogtepunten: bezoek aan ambassadeur Hoogeveen en het bezoek bij Elsevier-journalist Linda Otter.

2021: Ook dit jaar is de reis populair. Femke gaat mee als tweede docent naast Jordi en Paul van Vulpen voor de extra begeleiding. Femke doceert Cicero en Jordi Livius. Paul geeft één college. Hans Hoogeveen werkt inmiddels als voorzitter voor de FAO waardoor we ontvangen worden in hun nieuwe huis. Een hoogtepunt. Ook het samenzijn met Rosa van Gool, de spreekoefeningen bij het Capitool en Forum zijn om niet te vergeten.

Speechen in Londen/Florence voor scholieren

2021: dat er een tweede leerlingreis zou komen had niemand verwacht. Maar er was volop interesse. Eerst zouden we naar Londen voor Shakespeare maar Engeland zat nog goed dicht, waardoor het dus werd: Shakespeare in Florence. Willianne doceerde Aristoteles en Tamme Shakespeare. Deze twee DiO's hadden de hele reis zelf gecoördineerd. Jordi kwam een aantal dagen langs om de docenten te begeleiden. Het was met 16 leerlingen een groot succes.

Landmerk Zomerschool voor scholieren

In 2021 er weer een 'Landmerk Zomerschool' plaats, ditmaal op een fenomenale plek: Kasteel Amstenrade in Zuid-Limburg. Hier werden we zeer gastvrij ontvangen door Leila en Henri van Lidth de Jeude en hun gezin. Een week lang bestudeerden de leerlingen Shakespeare's *A Midsummer Night's Dream* met Willianne en Plato's Republiek met Jordi. 's Middags werkten ze aan een schrijfpdracht, die na afloop van uitgebreide feedback werd voorzien.

Retorica op scholen

De afgelopen maanden zijn er behoorlijk wat scholen bij gekomen waar Landmerk actief is: Greijdanus Hardenberg, de Passie in Rotterdam naast Mencia de Mendoza in Breda. Ook was Landmerk voor het eerst op het Pieter Zandt en CSG Liudger in Drachten. Dit naast cursussen waar we al jaren komen zoals het Christelijk Gymnasium Beyers Naudé, het Gemeentelijk Gymnasium in Hilversum, het Baarnsch Lyceum. Hier bieden we steeds retoricacolleges aan en weten per school vaak meer dan 20 à 40 leerlingen te bereiken, die dan soms weer meedoen aan een van de honours cursussen.

“Ver weg in eigen land”

In mei 2021 trok een groep van 9 studenten naar Twente voor een Landmerk studiereis in eigen land. 's Ochtends bespraken ze met Niko Schonebaum Dostojevski's *Misdaad en straf*, wat zorgde voor mooie en diepzinnige bespiegelingen over de menselijke ziel. 's Middags gaf Daniël van der Maas college over de *Odyssee* van Homerus. Tussendoor was er een bezoek met rondleiding door een nabijgelegen kasteel, waarvan de familie toevalligerwijs historische banden heeft met het Sint-Petersburg van Dostojevski.

Filosoferen in Florence

In 2020 kon deze reis vanwege corona niet doorgaan, maar in 2021 gelukkig wel. Een klein groepje studenten trok naar deze bakermat van de Europese geschiedenis om onder leiding van Niko Schonebaum zowel Plato's *Phaedrus* te bestuderen als Machiavelli's *Il Principe*. Er zat traditiegetrouw ook een bezoek met rondleiding aan het befaamde museum *Uffizi* waar bekende werken van Botticelli en Michelangelo hangen.

Retorica in Rome voor studenten

Helaas kon deze studiereis in januari 2021 niet doorgaan. Bij het schrijven van dit verslag, begin januari 2022, staat er wel reeds een groep van 11 studenten klaar om over twee weken deel te nemen aan de vijfde editie van deze studiereis.

Docenten-in-opleiding

In juli 2021 was de derde editie van de jaarlijkse zomerschool voor docenten-in-opleiding van Landmerk, met colleges van onder ander Prof. dr. James Kennedy en Prof. dr. Andreas Kinneging.

In september 2021 startte de vierde jaargang van het doorlopende programma voor docenten-in-opleiding. Elke maandag komt de momenteel elftallige groep in Utrecht bijeen voor een uur zelfstudie, een college filosofie, een gezamenlijke lunch, een middagcollege literatuur en didactiek, en een afsluitende borrel. De filosofische colleges gingen de eerste maanden over *Il Principe* van Machiavelli en sinds december gaan ze over een antropologisch filosofisch traktaat van Thomas van Aquino. De middagcolleges gaan over Shakespeare's *Hamlet*.

De docenten-in-opleiding zijn gedurende het jaar actief geweest bij verscheidene Landmerk cursussen voor scholieren. Één van hen zette zelfstandig een honours cursus van Landmerk op: Grote vragen in de psychologie.

Retorica en politiek

2020: Ondanks de beperkingen kon deze cursus doorgaan met veel Q&A's online. Dat ging heel goed. Femke assisteerde Jordi bij de cursus vooral voor het retoricadeel, maar introduceerde ook improvisatietheater als programmaonderdeel, naast alle serieuze onderwerpen zoals bestuurlijke inrichting, ministeriële verantwoordelijkheid en de poldercultuur.

2021: Een aantal bezoeken was weer mogelijk. Zo konden we college krijgen op bezoek in het nieuwe Eerste Kamergebouw. Ook kregen college bij de Raad van State en zagen we parlementariërs ter plekke. Met 12 leerlingen hadden we een mooie groep. Imre was de tweede docent.

Grote vragen in de psychologie

Een nieuwe cursus, deels ontworpen door Tamme Boekema. Er waren zeer interessante ontmoetingen met psychologen/psychiaters. De lessen waren vooral filosofisch. De gespreks oefeningen zorgden voor een leerzaam praktisch deel. Voor herhaling vatbaar!

Retorica en journalistiek

Eind 2021 ging de tweede editie van 'Retorica en journalistiek' van start. In 2020 kon de cursus vanwege COVID-19 helaas niet doorgaan. Elf zeer gemotiveerde leerlingen bestuderen met docenten Tamme en Willianne allerlei onderwerpen die te maken hebben met media, journalistiek en democratie. Elke cursusmiddag is er ook een gastspreker aanwezig uit de wereld van de media en de journalistiek.

Recht en retorica

Ondanks het feit dat we veel kantoren niet konden bezoeken was er een mooie reeks, waarin Lorenzo voor de eerste keer een honours cursus doceerde. Hij deed vaak de retorica maar ook een aantal lessen over het recht. Een groep van 14 leerlingen werd aangenomen en een aantal prachtige ontmoetingen, ook fysiek, was er met juristen.

Online-colleges 'Landmerk in Lockdown' en 'Donkere dagen, lichte lessen'

In december van 2020 bood Landmerk voor een breed publiek vier avondcolleges aan over uiteenlopende onderwerpen die in het onderwijs van het afgelopen jaar aan bod waren gekomen. Ruim honderd mensen namen hieraan deel.

In december 2021 werd hetzelfde concept herhaald, onder een andere naam. Er deden zo'n 70 mensen aan mee.